Shantipatha

શાન્તિપાઠઃ

Document Information

Text title : shaantipaatha from diff upanishads

File name : shaantipaatha.itx

Category : veda

Location : doc_veda

Transliterated by : Rajagopala Iyer, Sunder Hattangadi

Proofread by : Rajagopala Iyer, Sunder Hattangadi

Latest update : December 27, 1997, March 22, 2019

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 22, 2023

sanskritdocuments.org

Shantipatha

શાન્તિપાઠઃ

સસ્વરાઃ શાન્તયઃ

૧ કૃષ્ણયજુર્વેદ (કઠોપનિષત્, માણ્ડુક્યોપનિષત્, શ્વેતશ્વતારોપનિષત્)

ૐ સહ નાવવતુ । સહ નૌ ભુનક્તુ ।
સહ વીર્યં કરવાવહૈ ।
તેજસ્વિનાવધીતમસ્તુ મા વિદ્વિષાવહૈ ॥
ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ।

૨ કૃષ્ણયજુર્વેદ તૈત્તિરીયોપનિષત્

ૐ શં નો મિત્રઃ શં વરુણઃ । શં નો ભવત્વર્યમા । શં ન ઇન્દ્રો
બૃહસ્પતિઃ । શં નો વિષ્ણુરુરુક્રમઃ । નમો બ્રહ્મણે । નમસ્તે વાયો ।
ત્વમેવ પ્રત્યક્ષં બ્રહ્માસિ । ત્વમેવ પ્રત્યક્ષં બ્રહ્મ વદિષ્યામિ । ઋતં
વદિષ્યામિ । સત્યં વદિષ્યામિ । તન્મામવતુ । તદ્વક્તારમવતુ । અવતુ મામ્ ।
અવતુ વક્તારમ્ ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૩ અથર્વવેદ પ્રશ્નોપનિષત્ મુણ્ડકોપનિષત્ માણ્ડુક્યોપનિષત્

ૐ ભદ્રં કર્ણેભિઃ શ્ૃણુયામ દેવાઃ ।
ભદ્રં પશ્યેમાક્ષભિર્યજત્રાઃ ।
સ્થિરૈરઙ્ગૈસ્તુષ્ટુવાম્+સસ્તનૂભિઃ ।
વ્યશેમ દેવહિતં યદાયુઃ ।

સ્વસ્તિ ન ઇન્દ્રો વૃદ્ધશ્રવાઃ ।
સ્વસ્તિ નઃ પૂષા વિશ્વવેદાઃ ।
સ્વસ્તિ નસ્તાર્ક્ષ્યો અરિષ્ટનેમિઃ ।
સ્વસ્તિ નો બૃહસ્પતિર્દધાતુ ।

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૪ ૐ નમો બ્રહ્મણે નમો અસ્ત્વગ્નયે નમઃ પૃથિવ્યૈ નમ ઓષધીભ્યઃ ।
નમો વાચે નમો વાચસ્પતયે નમો વિષ્ણવે બૃહતે કરોમિ ॥ ૐ શાન્તિઃ
શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૫ ૐ યશ્છન્દસામૃષભો વિશ્વરૂપઃ ।
છન્દોભ્યોઽધ્યમૃતાત્સમ્બભૂવ । સ મેન્દ્રો મેધયા
સ્પૃણોતુ । અમૃતસ્ય દેવધારણો ભૂયાસમ્ । શરીરં
મે વિચર્ષણમ્ । જિહ્વા મે મધુમત્તમા । કર્ણાભ્યાં
ભૂરિવિશ્રુવમ્ । બ્રહ્મણઃ કોશોઽસિ મેધયા પિહિતઃ । શ્રુતં
મે ગોપાય । ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૬ ૐ તચ્છં યોરાવૃણીમહે । ગાતું યજ્ઞાય । ગાતું યજ્ઞપતયે । દૈવી
સ્વસ્તિરસ્તુ નઃ । સ્વસ્તિર્માનુષેભ્યઃ । ઊર્ધ્વં જિગાતુ ભેષજમ્ । શં નો
અસ્તુ દ્વિપદે । શં ચતુષ્પદે ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૭ ૐ નમો વાચે યા ચોદિતા યા ચાનુદિતા તસ્યૈ વાચે નમો નમો વાચે નમો
વાચસ્પતયે નમ ઋષિભ્યો મન્ત્રકૃદ્ભ્યો મન્ત્રપતિભ્યો મામામૃષયો
મન્ત્રકૃતો મન્ત્રપતયઃ પરાદુર્મા ઽહમૃષીન્મન્ત્રકૃતો
મન્ત્રપતીન્પરાદાં વૈશ્વદેવીં વાચમુદ્યાસમ્+ શિવામદસ્તાં જુષ્ટાં
દેવેભ્યઃ શર્મ મે દ્યૌઃ શર્મપૃથિવી શર્મ વિશ્વમિદં જગત્ ।
શર્મ ચન્દ્રશ્ચ સૂર્યશ્ચ શર્મ બ્રહ્મપ્રજાપતી । ભૂતં વદિષ્યે
ભુવનં વદિષ્યે તેજો વદિષ્યે યશો વદિષ્યે તપો વદિષ્યે બ્રહ્મ વદિષ્યે
સત્યં વદિષ્યે તસ્મા અહમિદમુપસ્તરણમુપસ્તૃણ ઉપસ્તરણં
મે પ્રજાયૈ પશૂનાં ભૂયાદુપસ્તરણમહં પ્રજાયૈ પશૂનાં ભૂયાસં
પ્રાણાપાનૌ મૃત્યોર્માપાતં પ્રાણાપાનૌ મા મા હાસિષ્ટં મધુ મનિષ્યે મધુ
જનિષ્યે મધુ વક્ષ્યામિ મધુ વદિષ્યામિ મધુમતીં દેવેભ્યો વાચમુદ્યાસમ્+
શુશ્રૂષેણ્યાં મનુષ્યેભ્યસ્તં મા દેવા અવન્તુ શોભાયૈ પિતરોઽનુમદન્તુ
॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૮ ઋગ્વેદ

ઋજુનીતી નો વરુણો મિત્રો નયતુ વિદ્વાન્ ।
અર્યમા દેવૈઃ સજોષાઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૧
તે હિ વસ્વો વસવાનાસ્તે અપ્રમૂરા મહોભિઃ ।
વ્રતા રક્ષન્તે વિશ્વાહા ॥ ૧.૦૯૦.૦૨
તે અસ્મભ્યં શર્મ યંસન્નમૃતા મર્ત્યેભ્યઃ ।
બાધમાના અપ દ્વિષઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૩
વિ નઃ પથઃ સુવિતાય ચિયન્ત્વિન્દ્રો મરુતઃ ।
પૂષા ભગો વન્દ્યાસઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૪
ઉત નો ધિયો ગોઅગ્રાઃ પૂષન્વિષ્ણવેવયાવઃ ।
કર્તા નઃ સ્વસ્તિમતઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૫
મધુ વાતા ઋતાયતે મધુ ક્ષરન્તિ સિન્ધવઃ ।
માધ્વીર્નઃ સન્ત્વોષધીઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૬
મધુ નક્તમુતોષસો મધુમત્પાર્થિવં રજઃ ।
મધુ દ્યૌરસ્તુ નઃ પિતા ॥ ૧.૦૯૦.૦૭
મધુમાન્નો વનસ્પતિર્મધુમાઁ અસ્તુ સૂર્યઃ ।
માધ્વીર્ગાવો ભવન્તુ નઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૮
શં નો મિત્રઃ શં વરુણઃ શં નો ભવત્વર્યમા ।
શં ન ઇન્દ્રો બૃહસ્પતિઃ શં નો વિષ્ણુરુરુક્રમઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૯

૯ ઋગ્વેદ ઐતરેયોપનિષત્ ।

ૐ વાઙ્મે મનસિ પ્રતિષ્ઠિતા મનો મે વાચિ
પ્રતિષ્ઠિતમાવિરાવીર્મ એધિ વેદસ્ય મ આણીસ્થઃ શ્રુતં મે મા
પ્રહાસીરનેનાધીતેનાહોરાત્રાન્ સન્દધામ્યૃતં વદિષ્યામિ સત્યં વદિષ્યામિ
તન્મામવતુ તદ્વક્તારમવત્વવતુ મામવતુ વક્તારમવતુ વક્તારમ્ ॥
ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૧૦ શુક્લયજુર્વેદ ઈશાવાસ્યોપનિષત્ બૃહદારણ્યકોપનિષત્

ૐ પૂર્ણમદઃ પૂર્ણમિદં પૂર્ણાત્પૂર્ણમુદચ્યતે । પૂર્ણસ્ય
પૂર્ણમાદાય પૂર્ણમેવાવશિષ્યતે ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૧૧ રુદ્રપ્રશ્નઃ

ૐ ઇડા દેવહૂર્મનુર્યજ્ઞનીર્બૃહસ્પતિરુક્થામદાનિ

શઁ સિષદ્વિશ્વેદેવાઃ સૂક્તવાચઃ

પૃથિવીમાતર્મા મા હિઁ સીર્મધુ મનિષ્યે

મધુ જનિષ્યે મધુ વક્ષ્યામિ મધુ વદિષ્યામિ

મધુમતીં દેવેભ્યો વાચમુદ્યાસઁ શુશ્રૂષેણ્યાં

મનુષ્યેભ્યસ્તં મા દેવા અવન્તુ શોભાયૈ

પિતરોઽનુમદન્તુ ॥

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૧૨ ઘોષાશાન્તિઃ

ૐ શં નો વાતઃ પવતાં માતરિશ્વા શં નસ્તપતુ સૂર્યઃ । અહાનિ શં ભવન્તુ

નશ્શમ્+ રાત્રિઃ પ્રતિ ધીયતામ્ । શમુષાનો વ્યુચ્છતુ શમાદિત્ય ઉદેતુ નઃ ।

શિવા નશ્શન્તમાભવ સુમૃડીકા સરસ્વતિ ।

માતે વ્યોમ સન્દૃશિ । ઇડાયૈવાસ્ત્વસિ વાસ્તુ મદ્વાસ્તુમન્તો ભૂયાસ્મ

મા વાસ્તો-શ્છિથ્સ્મહ્યવાસ્તુસ્સ ભૂયાદ્યોઽસ્માન્દ્વેષ્ટિ યં ચ વયં દ્વિષ્મઃ ।

પ્રતિષ્ઠાસિ પ્રતિષ્ઠાવન્તો ભૂયાસ્મમા

પ્રતિષ્ઠાયા-શ્છિથ્સ્મહ્યપ્રતિષ્ઠસ્સ ભૂયાદ્યોઽસ્માન્દ્વેષ્ટિ યં ચ વયં

દ્વિષ્મઃ । આવાતવાહિ ભેષજં વિવાતવાહિ યદ્રપઃ । ત્વમ્+ હિ વિશ્વભેષજો

દેવાનાં દૂત ઈયસે । દ્વાવિમૌ વાતૌ વાત આસિન્ધોરાપરાવતઃ ॥

દક્ષં મે અન્ય આવાતુ પરાન્યોવાતુ યદ્રપઃ । યદદોવાતતે

ગૃહેઽમૃતસ્ય નિધિર્હિતઃ । તતો નો દેહિ જીવસે તતો નો ધેહિ ભેષજમ્

। તતો નો મહ આવહ વાત આવાતુ ભેષજમ્ ।

શમ્ભૂર્મયોભૂર્નો હૃદેપ્રણ આયૂમ્+ષિ તારિષત્ । ઇન્દ્રસ્ય ગૃહોઽસિ તં

ત્વા પ્રપદ્યે સગુસ્સાશ્વઃ । સહ યન્મે અસ્તિ તેન । ભૂઃ પ્રપદ્યે ભુવઃ

પ્રપદ્યે સુવઃ પ્રપદ્યે ભૂર્ભુવસ્સુવઃ પ્રપદ્યે વાયું પ્રપદ્યેનાર્તાં

દેવતાં પ્રપદ્યેઽશ્માનમાખણં પ્રપદ્યે પ્રજાપતેર્બ્રહ્મકોશં

બ્રહ્મપ્રપદ્ય ૐ પ્રપદ્યે ।

અન્તરિક્ષં મ ઉર્વન્તરં બૃહદગ્નયઃ પર્વતાશ્ચ યયા વાતઃ
સ્વસ્ત્યા સ્વસ્તિમાન્તયા સ્વસ્ત્યા સ્વસ્તિમાનસાનિ ।
પ્રાણાપાનૌ મૃત્યોર્માપાતં પ્રાણાપાનૌ મા મા હાસિષ્ટં મયિ મેધાં મયિ
પ્રજાં મય્યગ્નિસ્તેજો દધાતુ મયિ મેધાં મયિ પ્રજાં મયીન્દ્ર ઇન્દ્રિયં
દધાતુ મયિ મેધાં મયિ પ્રજાં મયિ સૂર્યો ભ્રાજો દધાતુ ॥

દ્યુભિ-રક્તુભિઃ પરિપાતમસ્માનરિષ્ટેભિરશ્વિના સૌભગેભિઃ । તન્નો
મિત્રો વરુણો મામહન્તામદિતિઃ સિન્ધુઃ પૃથિવી ઉતદ્યૌઃ । કયાનશ્ચિત્ર
આભુવદૂતી સદાવૃધસ્સખા ।
કયાશચિષ્ઠયા વૃતા । કસ્ત્વા સત્યો મદાનાં મમ્+હિષ્ઠો મત્સદન્ધસઃ ।
દૃઢા ચિદારુજે વસુ । અભીષુણસ્સખીનામવિતા જરિતૃણામ્ ।
શતં ભવાસ્યૂતિભિઃ । વયસ્સુપર્ણા ઉપસેદુરિન્દ્રં પ્રિયમેધા ઋષયો
નાધમાનાઃ । અપધ્વાન્તમૂર્ણુહિ પૂર્ધિચક્ષુર્મુમુગ્ધ્યસ્માન્નિધયેવ
બદ્ધાન્ ।
શં નો દેવીરભિષ્ટય આપો ભવન્તુ પીતયે । શંયોરભિસ્રવન્તુ નઃ ॥

ઈશાનાવાર્યાણાં ક્ષયન્તીશ્ચર્ષણીનામ્ । અપો યાચામિ ભેષજમ્ ।
સુમિત્રાન આપ ઓષધયઃ સન્તુ દુર્મિત્રાસ્તસ્મૈ ભૂયાસુર્યોઽસ્માન્દ્વેષ્ટિ
યં ચ વયં દ્વિષ્મઃ ।
આપો હિષ્ઠા મયોભુવસ્તા ન ઊર્જે દધાતન । મહેરણાય ચક્ષસે ।
યો વઃ શિવતમો રસસ્તસ્ય ભાજયતે હ નઃ । ઉશતીરિવ માતરઃ ।
તસ્મા અરઙ્ગમામવો યસ્ય ક્ષયાય જિન્વથ । આપો જનયથા ચ નઃ ।
પૃથિવી શાન્તા સાગ્નિના શાન્તા સામે શાન્તા શુચમ્+ શમયતુ । અન્તરિક્ષમ્+
શાન્તં તદ્વાયુના શાન્તં તન્મે શાન્તમ્+ શુચમ્+ શમયતુ । દ્યૌશ્શાન્તા
સાદિત્યેન શાન્તા સા મે શાન્તા શુચમ્+ શમયતુ ।
પૃથિવી શાન્તિરન્તરિક્ષમ્+
શાન્તિ-ર્દ્યૌ-શ્શાન્તિર્દિશ-શ્શાન્તિ-રવાન્તરદિશા-શ્શાન્તિ-રગ્નિ-
શ્શાન્તિ-ર્વાયુ-શ્શાન્તિ-રાદિત્ય-શ્શાન્તિ-શ્ચન્દ્રમા-શ્શાન્તિ-
ર્નક્ષત્રાણિ-શાન્તિ-રાપ-શ્શાન્તિ-રોષધય-શ્શાન્તિ-

ર્વનસ્પતય-શ્શાન્તિ-ર્ગૌ-શ્શાન્તિ-રજા-શાન્તિ-રશ્વ-શ્શાન્તિઃ
પુરુષ-શ્શાન્તિ-ર્બ્રહ્મ-શ્શાન્તિ-ર્બ્રાહ્મણ-શ્શાન્તિ-શ્શાન્તિ-રેવ
શાન્તિ-શ્શાન્તિ-ર્મે અસ્તુ શાન્તિઃ ।
તયાહꣳ શાન્ત્યા સર્વશાન્ત્યા મહ્યં દ્વિપદે ચતુષ્પદે ચ શાન્તિં કરોમિ
શાન્તિર્મે અસ્તુ શાન્તિઃ ॥

એહ શ્રીશ્ચ હ્રીશ્ચ ધૃતિશ્ચ તપો મેધા પ્રતિષ્ઠા શ્રદ્ધા સત્યં
ધર્મશ્ચૈતાનિ મોત્તિષ્ઠન્ત-મનૂત્તિષ્ઠન્તુ મા માગ્ શ્રીશ્ચ હ્રીશ્ચ
ધૃતિશ્ચ તપો મેધા પ્રતિષ્ઠા શ્રદ્ધા સત્યં ધર્મશ્ચૈતાનિ મા
મા હાસિષુઃ ।
ઉદાયુષા સ્વાયુષોદોષધીનામ્+ રસેનોત્પર્જન્યસ્ય
શુષ્મેણોદસ્થામમૃતામ્+ અનુ । તચ્ચક્ષુર્દેવહિતં
પુરસ્તાચ્છુક્રમુચ્ચરત્ ।
પશ્યેમ શરદશ્શતં જીવેમ શરદશ્શતં નન્દામ શરદશ્શતં
મોદામ શરદશ્શતં ભવામ શરદશ્શતમ્+ શ◌ૃણવામ
શરદશ્શતં પ્રબ્રવામ શરદશ્શતમજીતાસ્સ્યામ શરદશ્શતં
જ્યોક્ચ સૂર્યં દૃશે ।
ય ઉદગાન્મહતોऽર્ણવાદ્વિભ્રાજમાનસ્સરિરસ્ય મધ્યાથ્સમા વૃષભો
લોહિતાક્ષસ્સૂર્યો વિપશ્ચિન્મનસા પુનાતુ ॥

બ્રહ્મણશ્ચોતન્યસિ બ્રહ્મણ આણીસ્થો બ્રહ્મણ આવપનમસિ ધારિતેયં
પૃથિવી બ્રહ્મણા મહી ધારિતમેનેન મહદન્તરિક્ષં દિવં દાધાર
પૃથિવીમ્+ સદેવાં યદહં વેદ તદહં ધારયાણિ મામદ્વેદોऽધિ વિસ્રસત્ ।
મેધામનીષે માવિશતામ્+ સમીચી ભૂતસ્ય ભવ્યસ્યાવરુધ્યૈ
સર્વમાયુરયાણિ સર્વમાયુરયાણિ ।
આભિર્ગીર્ભિર્યદતોન ઊનમાપ્યાયય હરિવો વર્ધમાનઃ । યદા સ્તોતૃભ્યો
મહિ ગોત્રા રુજાસિ ભૂયિષ્ઠભાજો અધ તે સ્યામ । બ્રહ્મ પ્રાવાદિષ્મ તન્નો
મા હાસીત્ ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

ૐ સં ત્વા સિઞ્ચામિ યજુષા પ્રજામાયુર્ધનં ચ ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૧૩ સામવેદ કેનોપનિષત્ છાન્દોગ્યોપનિષત્

ૐ આપ્યાયન્તુ મમાઙ્ગાનિ વાક્પ્રાણશ્ચક્ષુઃશ્રોત્રમ્ ।
અથો બલમિન્દ્રિયાણિ ચ સર્વાણિ ।
સર્વં બ્રહ્મૌપનિષદં માઽહં બ્રહ્મનિરાકુર્યામ્ ।
મા મા બ્રહ્મનિરાકરોદનિરાકરણમસ્તુ ।
અનિરાકરણં મેઽસ્તુ ।
તદાત્મનિ નિરતે ય ઉપનિષત્સુ ધર્માસ્તે મયિ સન્તુ ।
તે મયિ સન્તુ ॥

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥
ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

નિસ્સ્વરાઃ શાન્તયઃ

૧ કૃષ્ણયજુર્વેદ (કઠોપનિષત્, માણ્ડુક્યોપનિષત્, શ્વેતશ્વતારોપનિષત્)

ૐ સહ નાવવતુ । સહ નૌ ભુનક્તુ ।
સહ વીર્યં કરવાવહૈ ।
તેજસ્વિનાવધીતમસ્તુ મા વિદ્વિષાવહૈ ॥

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ।

૨ કૃષ્ણયજુર્વેદ તૈત્તિરીયોપનિષત્

ૐ શં નો મિત્રઃ શં વરુણઃ । શં નો ભવત્વર્યમા । શં ન ઇન્દ્રો
બૃહસ્પતિઃ । શં નો વિષ્ણુરુરુક્રમઃ । નમો બ્રહ્મણે । નમસ્તે વાયો ।
ત્વમેવ પ્રત્યક્ષં બ્રહ્માસિ । ત્વમેવ પ્રત્યક્ષં બ્રહ્મ વદિષ્યામિ । ઋતં
વદિષ્યામિ । સત્યં વદિષ્યામિ । તન્મામવતુ । તદ્વક્તારમવતુ । અવતુ મામ્ ।
અવતુ વક્તારમ્ ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૩ અથર્વવેદ પ્રશ્નોપનિષત્ મુણ્ડકોપનિષત્ માણ્ડુક્યોપનિષત્

ૐ ભદ્રં કર્ણેભિઃ શ્ૃણુયામ દેવાઃ ।
ભદ્રં પશ્યેમાક્ષભિર્યજત્રાઃ ।
સ્થિરૈરઙ્ગૈસ્તુષ્ટુવાँ સસ્તનૂભિઃ ।
વ્યશેમ દેવહિતં યદાયુઃ ।

સ્વસ્તિ ન ઇન્દ્રો વૃદ્ધશ્રવાઃ ।
સ્વસ્તિ નઃ પૂષા વિશ્વવેદાઃ ।
સ્વસ્તિ નસ્તાર્ક્ષ્યો અરિષ્ટનેમિઃ ।
સ્વસ્તિ નો બૃહસ્પતિર્દધાતુ ।
ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૪ ૐ નમો બ્રહ્મણે નમો અસ્ત્વગ્નયે નમઃ પૃથિવ્યૈ નમ ઓષધીભ્યઃ ।
નમો વાચે નમો વાચસ્પતયે નમો વિષ્ણવે બૃહતે કરોમિ ॥ ૐ શાન્તિઃ
શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૫ ૐ યશ્છન્દસામૃષભો વિશ્વરૂપઃ ।
છન્દોભ્યોઽધ્યમૃતાથ્સમ્બભૂવ । સ મેન્દ્રો મેધયા
સ્પૃણોતુ । અમૃતસ્ય દેવધારણો ભૂયાસમ્ । શરીરં
મે વિચર્ષણમ્ । જિહ્વા મે મધુમત્તમા । કર્ણાભ્યાં
ભૂરિવિશ્રુવમ્ । બ્રહ્મણઃ કોશોઽસિ મેધયા પિહિતઃ । શ્રુતં
મે ગોપાય । ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૬ ૐ તચ્છં યોરાવૃણીમહે । ગાતું યજ્ઞાય । ગાતું યજ્ઞપતયે । દૈવી
સ્વસ્તિરસ્તુ નઃ । સ્વસ્તિર્માનુષેભ્યઃ । ઊર્ધ્વં જિગાતુ ભેષજમ્ । શં નો
અસ્તુ દ્વિપદે । શં ચતુષ્પદે ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૭ ૐ નમો વાચે યા ચોદિતા યા ચાનુદિતા તસ્યૈ વાચે નમો નમો વાચે નમો
વાચસ્પતયે નમ ઋષિભ્યો મન્ત્રકૃદ્ભ્યો મન્ત્રપતિભ્યો મામામૃષયો
મન્ત્રકૃતો મન્ત્રપતયઃ પરાદુર્મા ઽહમૃષીન્મન્ત્રકૃતો
મન્ત્રપતીન્પરાદાં વૈશ્વદેવીં વાચમુદ્યાસꣳ શિવામદસ્તાં જુષ્ટાં
દેવેભ્યઃ શર્મ મે દ્યૌઃ શર્મપૃથિવી શર્મ વિશ્વમિદં જગત્ ।
શર્મ ચન્દ્રશ્ચ સૂર્યશ્ચ શર્મ બ્રહ્મપ્રજાપતી । ભૂતં વદિષ્યે
ભુવનં વદિષ્યે તેજો વદિષ્યે યશો વદિષ્યે તપો વદિષ્યે બ્રહ્મ વદિષ્યે
સત્યં વદિષ્યે તસ્મા અહમિદમુપસ્તરણમુપસ્તૃણ ઉપસ્તરણં
મે પ્રજાયૈ પશૂનાં ભૂયાદુપસ્તરણમહં પ્રજાયૈ પશૂનાં ભૂયાસં
પ્રાણાપાનૌ મૃત્યોર્માપાતં પ્રાણપાનૌ મા મા હાસિષ્ટં મધુ મનિષ્યે મધુ
જનિષ્યે મધુ વક્ષ્યામિ મધુ વદિષ્યામિ મધુમતીં દેવેભ્યો વાચમુદ્યાસꣳ
શુશ્રૂષેણ્યાં મનુષ્યેભ્યસ્તં મા દેવા અવન્તુ શોભાયૈ પિતરોઽનુમદન્તુ
॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૮ ઋગ્વેદ

ઋજુનીતી નો વરુણો મિત્રો નયતુ વિદ્વાન્ ।
અર્યમા દેવૈઃ સજોષાઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૧
તે હિ વસ્વો વસવાનાસ્તે અપ્રમૂરા મહોભિઃ ।
વ્રતા રક્ષન્તે વિશ્વાહા ॥ ૧.૦૯૦.૦૨
તે અસ્મભ્યં શર્મ યંસન્નમૃતા મર્ત્યેભ્યઃ ।
બાધમાના અપ દ્વિષઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૩
વિ નઃ પથઃ સુવિતાય ચિયન્ત્વિન્દ્રો મરુતઃ ।
પૂષા ભગો વન્દ્યાસઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૪
ઉત નો ધિયો ગોઅગ્રાઃ પૂષન્વિષ્ણવેવયાવઃ ।
કર્તા નઃ સ્વસ્તિમતઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૫
મધુ વાતા ઋતાયતે મધુ ક્ષરન્તિ સિન્ધવઃ ।
માધ્વીર્નઃ સન્ત્વોષધીઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૬
મધુ નક્તમુતોષસો મધુમત્પાર્થિવં રજઃ ।
મધુ દ્યૌરસ્તુ નઃ પિતા ॥ ૧.૦૯૦.૦૭
મધુમાન્નો વનસ્પતિર્મધુમાઁ અસ્તુ સૂર્યઃ ।
માધ્વીર્ગાવો ભવન્તુ નઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૮
શં નો મિત્રઃ શં વરુણઃ શં નો ભવત્વર્યમા ।
શં ન ઇન્દ્રો બૃહસ્પતિઃ શં નો વિષ્ણુરુરુક્રમઃ ॥ ૧.૦૯૦.૦૯

૯ ઋગ્વેદ ઐતરેયોપનિષત્ ।

ૐ વાઙ્મે મનસિ પ્રતિષ્ઠિતા મનો મે વાચિ
પ્રતિષ્ઠિતમાવિરાવીર્મ એધિ વેદસ્ય મ આણીસ્થઃ શ્રુતં મે મા
પ્રહાસીરનેનાધીતેનાહોરાત્રાન્ સન્દધામ્યૃતં વદિષ્યામિ સત્યં વદિષ્યામિ
તન્મામવતુ તદ્વક્તારમવત્વવતુ મામવતુ વક્તારમવતુ વક્તારમ્ ॥

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૧૦ શુક્લયજુર્વેદ ઈશાવાસ્યોપનિષત્ બૃહદારણ્યકોપનિષત્

ૐ પૂર્ણમદઃ પૂર્ણમિદં પૂર્ણાત્પૂર્ણમુદચ્યતે । પૂર્ણસ્ય
પૂર્ણમાદાય પૂર્ણમેવાવશિષ્યતે ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૧૧ રુદ્રપ્રશ્નઃ

ૐ ઇડા દેવહૂર્મનુર્યજ્ઞનીર્બૃહસ્પતિરુક્થામદાનિ

શ+સિષદ્વિશ્વેદેવાઃ સૂક્તવાચઃ
પૃથિવીમાતર્મા મા હિ+સીર્મધુ મનિષ્યે
મધુ જનિષ્યે મધુ વક્ષ્યામિ મધુ વદિષ્યામિ
મધુમતીં દેવેભ્યો વાચમુદ્યાસ+ શુશ્રૂષેણ્યાં
મનુષ્યેભ્યસ્તં મા દેવા અવન્તુ શોભાયૈ
પિતરોઽનુમદન્તુ ॥

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૧૨ ઘોષશાન્તિઃ
ૐ શં નો વાતઃ પવતાં માતરિશ્વા શં નસ્તપતુ સૂર્યઃ । અહાનિ શં ભવન્તુ
નશ્શ ँ રાત્રિઃ પ્રતિ ધીયતામ્ । શમુષાનો વ્યુચ્છતુ શમાદિત્ય ઉદેતુ નઃ ।
શિવા નશ્શન્તમાભવ સુમૃડીકા સરસ્વતિ ।
માતે વ્યોમ સન્દૃશિ । ઇડાયૈવાસ્ત્વસિ વાસ્તુ મદ્વાસ્તુમન્તો ભૂયાસ્મ
મા વાસ્તોશ્છિથ્સ્મહ્યવાસ્તુસ્સ ભૂયાદ્યોઽસ્માન્દ્વેષ્ટિ યં ચ વયં દ્વિષ્મઃ ।
પ્રતિષ્ઠાસિ પ્રતિષ્ઠાવન્તો ભૂયાસ્મમા
પ્રતિષ્ઠાયાશ્છિથ્સ્મહ્યપ્રતિષ્ઠસ્સ ભૂયાદ્યોઽસ્માન્દ્વેષ્ટિ યં ચ વયં
દ્વિષ્મઃ । આવાતવાહિ ભેષજં વિવાતવાહિ યદ્રપઃ । ત્વ ँ હિ વિશ્વભેષજો
દેવાનાં દૂત ઈયસે । દ્વાવિમૌ વાતૌ વાત આસિન્ધોરાપરાવતઃ ॥

દક્ષં મે અન્ય આવાતુ પરાન્યોવાતુ યદ્રપઃ । યદદોવાતતે
ગૃહેઽમૃતસ્ય નિધિર્હિતઃ । તતો નો દેહિ જીવસે તતો નો ધેહિ ભેષજમ્
। તતો નો મહ આવહ વાત આવાતુ ભેષજમ્ ।
શમ્ભૂર્મયોભૂર્નો હૃદેપ્રણ આયૂ ँ ષિ તારિષત્ । ઇન્દ્રસ્ય ગૃહોઽસિ તં
ત્વા પ્રપદ્યે સગુસ્સાશ્વઃ । સહ યન્મે અસ્તિ તેન । ભૂઃ પ્રપદ્યે ભુવઃ
પ્રપદ્યે સુવઃ પ્રપદ્યે ભૂર્ભુવસ્સુવઃ પ્રપદ્યે વાયું પ્રપદ્યેનાર્તાં
દેવતાં પ્રપદ્યેઽશ્માનમાખણં પ્રપદ્યે પ્રજાપતેર્બ્રહ્મકોશં
બ્રહ્મપ્રપદ્ય ૐ પ્રપદ્યે ।
અન્તરિક્ષં મ ઉર્વન્તરં બૃહદગ્નયઃ પર્વતાશ્ચ યયા વાતઃ
સ્વસ્ત્યા સ્વસ્તિમાન્તયા સ્વસ્ત્યા સ્વસ્તિમાનસાનિ ।
પ્રાણાપાનૌ મૃત્યોર્માપાતં પ્રાણાપાનૌ મા મા હાસિષ્ટં મયિ મેધાં મયિ
પ્રજાં મય્યગ્નિસ્તેજો દધાતુ મયિ મેધાં મયિ પ્રજાં મયીન્દ્ર ઇન્દ્રિયં
દધાતુ મયિ મેધાં મયિ પ્રજાં મયિ સૂર્યો ભ્રાજો દધાતુ ॥

ધુભિરક્તુભિઃ પરિપાતમસ્માનરિષ્ટેભિરશ્વિના સૌભગેભિઃ । તન્નો
મિત્રો વરુણો મામહન્તામદિતિઃ સિન્ધુઃ પૃથિવી ઉતદ્યૌઃ । કયાનશ્ચિત્ર
આભુવદૂતી સદાવૃધસ્સખા ।
કયાશચિષ્ઠયા વૃતા । કસ્ત્વા સત્યો મદાનાં મꣳ હિષ્ઠો મથ્સદન્ધસઃ ।
દૃઢા ચિદારુજે વસુ । અભીષુણસ્સખીનામવિતા જરિતૄણામ્ ।
શતં ભવાસ્યૂતિભિઃ । વયસ્સુપર્ણા ઉપસેદુરિન્દ્રં પ્રિયમેધા ઋષયો
નાધમાનાઃ । અપધ્વાન્તમૂર્ણુહિ પૂર્ધિચક્ષુર્મુમુગ્ધ્યસ્માન્નિધયેવ
બદ્ધાન્ ।
શં નો દેવીરભિષ્ટય આપો ભવન્તુ પીતયે । શંયોરભિસ્રવન્તુ નઃ ॥

ઈશાનાવાર્યાણાં ક્ષયન્તીશ્ચર્ષણીનામ્ । અપો યાચામિ ભેષજમ્ ।
સુમિત્રાન આપ ઓષધયઃ સન્તુ દુર્મિત્રાસ્તસ્મૈ ભૂયાસુર્યોઽસ્માન્દ્વેષ્ટિ
યં ચ વયં દ્વિષ્મઃ ।
આપો હિષ્ઠા મયોભુવસ્તા ન ઊર્જે દધાતન । મહેરણાય ચક્ષસે ।
યો વઃ શિવતમો રસસ્તસ્ય ભાજયતે હ નઃ । ઉશતીરિવ માતરઃ ।
તસ્મા અરઙ્ગમામવો યસ્ય ક્ષયાય જિન્વથ । આપો જનયથા ચ નઃ ।
પૃથિવી શાન્તા સાગ્નિના શાન્તા સામે શાન્તા શુચꣳ શમયતુ । અન્તરિક્ષꣳ
શાન્તં તદ્વાયુના શાન્તં તન્મે શાન્તꣳ શુચꣳ શમયતુ ।
દ્યૌશ્શાન્તા સાદિત્યેન શાન્તા સા મે શાન્તા શુચꣳ શમયતુ ।
પૃથિવી શાન્તિરન્તરિક્ષꣳ
શાન્તિર્દ્યૌશ્શાન્તિર્દિશશ્શાન્તિરવાન્તરદિશાશ્શાન્તિરગ્નિ
શ્શાન્તિર્વાયુશ્શાન્તિરાદિત્યશ્શાન્તિશ્ચન્દ્રમાશ્શાન્તિ
ર્નક્ષત્રાણિશાન્તિરાપશ્શાન્તિરોષધયશ્શાન્તિ
ર્વનસ્પતયશ્શાન્તિર્ગૌશ્શાન્તિરજાશાન્તિરશ્વશ્શાન્તિઃ
પુરુષશ્શાન્તિર્બ્રહ્મશ્શાન્તિર્બ્રાહ્મણશ્શાન્તિશ્શાન્તિરેવ
શાન્તિશ્શાન્તિર્મે અસ્તુ શાન્તિઃ ।
તયાહ+ શાન્ત્યા સર્વશાન્ત્યા મહ્યં દ્વિપદે ચતુષ્પદે ચ શાન્તિં કરોમિ
શાન્તિર્મે અસ્તુ શાન્તિઃ ॥

એહ શ્રીશ્ચ હ્રીશ્ચ ધૃતિશ્ચ તપો મેધા પ્રતિષ્ઠા શ્રદ્ધા સત્યં
ધર્મશ્ચૈતાનિ મોત્તિષ્ઠન્તમનૂત્તિષ્ઠન્તુ મા માગ્ શ્રીશ્ચ હ્રીશ્ચ
ધૃતિશ્ચ તપો મેધા પ્રતિષ્ઠા શ્રદ્ધા સત્યં ધર્મશ્ચૈતાનિ મા
મા હાસિષુઃ ।

ઉદાયુષા સ્વાયુષોદોષધીના ँ રસેનોત્પર્જન્યસ્ય
શુષ્મેણોદસ્થામમૃતા ँ અનુ । તચ્ચક્ષુર્દેવહિતં
પુરસ્તાચ્છુક્રમુચ્ચરત્ ।
પશ્યેમ શરદશ્શતં જીવેમ શરદશ્શતં નન્દામ શરદશ્શતં
મોદામ શરદશ્શતં ભવામ શરદશ્શત ँ શ‍ૃણવામ
શરદશ્શતં પ્રબ્રવામ શરદશ્શતમજીતાસ્સ્યામ શરદશ્શતં
જ્યોક્ચ સૂર્યં દૃશે ।
ય ઉદગાન્મહતોઽર્ણવાદ્વિભ્રાજમાનસ્સરિરસ્ય મધ્યાથ્સમા વૃષભો
લોહિતાક્ષસ્સૂર્યો વિપશ્ચિન્મનસા પુનાતુ ॥

બ્રહ્મણશ્ચોતન્યસિ બ્રહ્મણ આણીસ્થો બ્રહ્મણ આવપનમસિ ધારિતેયં
પૃથિવી બ્રહ્મણા મહી ધારિતમેનેન મહદન્તરિક્ષં દિવં દાધાર
પૃથિવી ँ સદેવાં યદહં વેદ તદહં ધારયાણિ મામદ્વેદોઽધિ વિસ્રસત્ ।
મેધામનીષે માવિશતા ँ સમીચી ભૂતસ્ય ભવ્યસ્યાવરુધ્યૈ
સર્વમાયુરયાણિ સર્વમાયુરયાણિ ।
આભિર્ગીર્ભિર્યદતોન ઊનમાપ્યાયય હરિવો વર્ધમાનઃ । યદા સ્તોતૃભ્યો
મહિ ગોત્રા રુજાસિ ભૂયિષ્ઠભાજો અધ તે સ્યામ । બ્રહ્મ પ્રાવાદિષ્મ તન્નો
મા હાસીત્ ॥ ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

ૐ સં ત્વા સિઞ્ચામિ યજુષા પ્રજામાયુર્ધનં ચ ॥

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

૧૩ સામવેદ કેનોપનિષત્ છાન્દોગ્યોપનિષત્

ૐ આપ્યાયન્તુ મમાઙ્ગાનિ વાક્પ્રાણશ્ચક્ષુઃશ્રોત્રમ્ ।
અથો બલમિન્દ્રિયાણિ ચ સર્વાણિ ।
સર્વં બ્રહ્મૌપનિષદં માઽહં બ્રહ્મનિરાકુર્યામ્ ।
મા મા બ્રહ્મનિરાકરોદનિરાકરણમસ્તુ ।
અનિરાકરણં મેઽસ્તુ ।
તદાત્મનિ નિરતે ય ઉપનિષત્સુ ધર્માસ્તે મયિ સન્તુ ।
તે મયિ સન્તુ ॥

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥

Encoded and proofread by

Rajagopala Iyer and Sunder Hattangadi

Shantipatha

pdf was typeset on December 22, 2023

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*